

PETEK, 24. 4. 2020

SLOVENŠČINA: Kekec nad samotnim breznom – Berilo: 136/137, učni list

Na Radovednih 5 odprite: https://folio.rokus-klett.si/?credit=R5_berilo4&pages=136-137. Za vsak primer imate besedilo tudi na učnem listu. Besedilo Kekec nad samotnim breznom preberite dvakrat. Bodite pozorni na pravilno branje (vejice, pike, naštevanje, doživeto branje ...). Nato prosite starše, da vas posnamejo pri tretjem branju (s snemalnikom zvoka ali z video posnetkom). Napako pri branju lahko popravite.

Naloga med počitnicami: Oglejte si film <https://www.dailymotion.com/video/x2cowdp> (1. del) in <https://www.dailymotion.com/video/x2cowrq> (2. del).

DRUŽBA: Kulturna dediščina

Preberite besedilo na strani 81 ter v zvezek odgovorite na vprašanja Ponovi. Prepišite Moram vedeti. Poglejte video posnetek: <https://www.youtube.com/watch?v=Z0jGVat6Ldw>

MATEMATIKA: Utrjevanje znanja – Računanje je igra

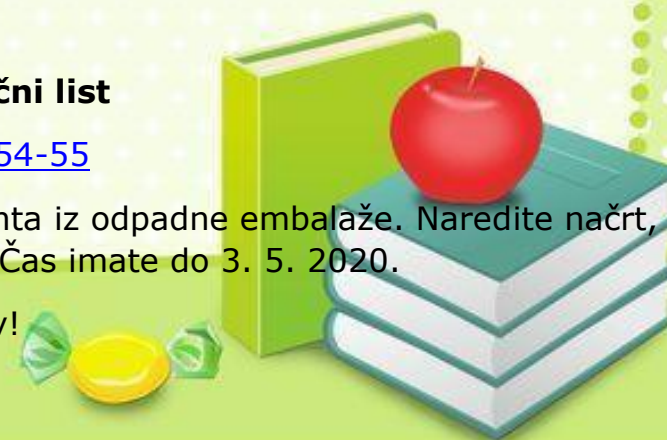
Rešite 2 strani nalog.

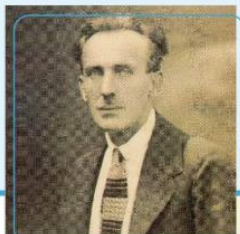
GLASBENA UMETNOST: Reciklirani inštrument – SDZ/55, 56, 57, učni list

https://folio.rokus-klett.si/?credit=R5GUM4_sdz&pages=54-55

Na spletni strani in učnem listu najdete navodila za sestavo inštrumenta iz odpadne embalaže. Naredite načrt, sestavite inštrument, dajte mu ime in nanj zaigrajte. Čas imate do 3. 5. 2020.

Se že veselim vaših posnetkov!

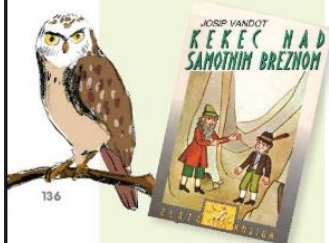

Josip Vandot

Kekec nad samotnim breznom

Josip Vandot (1884–1944), slovenski pisatelj in pesnik, je pisal otroške pesmi in krajshe pripovedi, najbolj znan pa je po daljših mladinskih pripovedih s pravilčno tematiko, tematiko divjih lovcev in pastirskega življenja. Zaslouel je s serijo planinskih pripovedi o približno deset let starem dečku Kecku – *Kekec na hudi poti* (1918), *Kekec na volčji sledi* (1922), *Kekec nad samotnim breznom* (1924). Avtorjevo pripovedovanje je stvarno, pisatelj prikazuje tedanji slab socialni položaj otrok na vasi, obnem pa s pravilčno fantastiko in idilično opisano planinsko naravo še danes prevzema mlade. Knjige so prevedene v številne jezike in po njih so bili posneti prvi slovenski celovečerni mladinski film *Kekec* (1951), prvi slovenski barvni film *Srečno, Kekec* (1963), leta 1968 pa še *Kekecove ukane*. Trilogija o Kecku je bila prirejena za slikanico, ob filmu pa je postala izjemno priljubljena tudi Kekečeva pesem.

Dejavnosti pred branjem

- Poimenujte osebe na poštinih znamkah. Od kod jih poznate? Kaj bi lahko povedali o njih? Vsaki pripišite vsaj tri lastnosti.

»Ha, odšel je hudobec,« si je oddahnil Kekec in se je trikrat pretegnil. »Zdaj bo rogovilil nekaj časa tam zunaj po gozdu in bo pravil zverinam, kako je ustrahoval Kekca, ki pa se mu je pošteno zasmeljal v obraz. Hej, dasi me boli hrbet kot še nikoli in mi po glavi vse brenči, vendar sem vesel, da sem ga tako nasukal ... Saj vem, da me bo jutri zopet in pojutrišnjem tudi ... Ovbé, ovbé! V strašen kraj sem prišel. O, nikoli ne pridem iz tega kraja! Pa če vendarle pridem, pa pridem gotovo brez nog, brez rok in glave. Posmehovali se mi bodo vsi in paglavci se mi bodo režali, ko zvedo, kako me je pretepal Bedanec na gori. Sram me bo, da se še na cesto ne bom upal pokazati. Kekec, Kekec! Kam si prišel?«

Vsega tega se je domislil Kekec. V seno je zaril glavo in je na glas zajokal. A Kekec ni jokal zaradi strahu in bolečine; jokal je zaradi sramote, ki mu jo je nakopal divji Bedanec. To pa je Kekca tako jezilo, da je kar pesti stiskal in bil z nogami po senu in jokal na glas. – Ko se je nekoliko pomiril, se je na pol dvignil in si obrisal mokri obraz. Gledal je po razsvetljeni koči, gledal z jeznimi pogledi in je mrmral ves razjarjen: »Pobegniti moram od tod – še jutri moram pobegniti. Vso noč bom premišljal, kako naj ukanim Bedanca, in niti oči ne zatisnem ... Hudoba je Bedanec, velika hudoba. Zato pa moram jutri pobegniti. Saj pa tudi dela z mano, kakor bi bil jaz poleno, a ne Kekec. Čakaj me, Bedanec! Nocoj te bo strašilo sto sov. Ti, Bedanec, pa glej, kako se jih iznebiš! Nocoj je Kekec gluh, na obe ušesi je gluh ...«

Kekec ni utegnil razmišljati in ukrepati. Bedanec je prišel domov in ni niti pogledal po dečku. Hitro je ugasil luč in se je vrgel na po-

Gotovo poznate Kekeca in se ne bojate, če vam seveda sploh ni všeč. V knjigi *Kekec nad samotnim breznom* se deček spopade s strašnim Bedancem. Ta ves čas nadleguje starca Kosobrina, saj želi, da se deklica Menara, ki jo je Bedanec imel za dečko, vrne k njemu. Ker je z njo grdo ravnal, je pobegnila h Kosobrinu. Namesto Menare gre v Bedančevo bajto Kekec. Pri Bedancu se mu slabo godi, zato skuje načrt ...

Pritisnite **Esc** za zapiranje celozaslonskega načina

Resnično osebi: "Živel je deček po imenu Gregec, ki je bil zelo pogumen in igriv. Imel je mlajšo sestrico, ki po ni mogla izgovoriti njegovega imena in mu je zato namesto Gregec rekla kar Kekec. Tako so ga sčasoma vsi začeli klicati Kekec."

Stvarna pojasnila

- Kako razumete manj znane besede *hudobec*, *rogoviliti*, *ovbe*, *dasi*, *paglavec*, *razjarjen*, *ukaniti*, *pagrad*, *čuti*, *móra*? Uporabite jih v novih povedih. Zastarele besede nadomestite s sodobnejšimi izrazi.

(Medijska) ustvarjalnica

- Vživite se v vlogo Kekca in v svoj oz. njegov dnevnik zapišite dogodke iz odlomka.
- Primerjajte po značaju Kekca in sebe. Zapišite vsaj tri podobnosti in tri razlike. Odgovore oblikujte kot krajshe besedilo.
- Naredite seznam dejanj, s katerimi lahko pokažete odločnost in pogum v svojem življenju. Nato naredite še seznam pustolovščin, ki bi jih radi doživeli.
- Po Kekečevih zgodbah so posneli filme. Ste si katerega ogledali? Vam je bil všeč? Napišite kratko predstavitev katerega od filmov in vanjo vključite tudi svoje mnenje o filmu.
- Izmislite si nadaljevanje Kekečevih dogodivščin. Kekec naj se tokrat spopade z novim planinskim hudobcem. Izmislite si njegovo ime in ustvarite napeto priповed.

grad. Kekec je poslušal in je čul, kako nemirno se obrača Bedanec po pogradu, ker ni hotel priti spanec k njemu. S tem pa je bil Kekec zadovoljen, da mu je šlo kar na smeh. »Da bi vsaj huda móra prišla, da bi ga nekoliko potlačila,« si je mislil. »Kar privoščil bi mu, ker je taka hudoba ... Smejal bi se jaz in bi še celó pomagal móri ... He-he, domislil sem se sov, ki se jih Bedanec tako boji. Kar jutri pojdem v gozd, pa ulovim tam v samotnem duplu živo sovo. Prinesem jo v kočjo in jo podtaknem Bedancu v pograd. Hej, to bo zarjul hudobec, ko ga pogleda živa sova in ga nemilo prasne po kosmatem obrazu. Pa se ustraši hudoba, tako ustraši, da pobegne z naših gorá in ga ne bo več nazaj. Mene pa pusti tukaj in svoboden bom, resnično bom svoboden ...«

(Odlomek)

Dejavnosti po branju

1. Kdo je dober in kdo slab v odlomku, ki ste ga prebrali? Kako to veste?
2. Kekec je zaprt. Kako mislite, da se počuti? Poiščite kakšno poved, ki govori o njegovem obupu.
3. Kako se počutite, če vas imajo prijatelji za bojazljivca? Kako se počuti Kekec, ko razmišlja o tem, kaj bodo rekli njegovi prijatelji?
4. Kaj zato sklene? Kako bo izpeljal svoj načrt?
5. Poiščite kakšno poved, ki govori o Kekečevi odločnosti in pogumu.
6. Se vam zdi jezik (besede, ki jih pisatelj uporabi) v odlomku v čem poseben?
7. Razložite naslednje izraze:
  - vesel sem, da sem ga tako nasukal;
  - dela z mano, kakor bi bil jaz poleno;
  - na obe ušesi je gluhi;
  - da bi ga tlačila móra.

Reciklirani orkester

Odpadna embalaža lahko postane odlični instrument. Potrebujemo samo malo domišljije in pridne roke.

Glasbena skupina SToP

Ste že slišali za skupino SToP? To je kratica za Slovenski tolkalni projekt, ki ga sestavljajo izkušeni tolkalci. Glasbo izvajajo na raznovrstna in včasih nenavadna tolkala. Žlice, ponve, lonci in še marsikaj se znajde v njihovem orkestru.

Slovenski izdelovalec izvernih instrumentov, glasbenik Peter Kus, ima veliko zamisli, kako uporabiti odpadno embalažo kot izviren in drugače zvoneč instrument.

Poskusi pihati v prazno plastenko. Če vanjo naliješ malo vode, bo imela drugačen zvok.

Kako pa se oglašata pločevinka?

Napolni prazno plastenko s peskom. Odlična ropotulja!

Pri dedku v delavnici sem našel kup starih žebrijev in nekaj starih plastičnih cev.

Prinesla sem stare pokrovke in zamaške. Mama mi je dala tudi stare kuhinjske pripomočke.

Zbiral sem tulce od papirnatih brisač. Imam tudi nekaj plastične embalaže in vzmet.

Hej, tole vedro nam bo verjetno prišlo prav! Imam tudi koščke brusnega papirja!

1. Izumitelji, pozor!
Zbiramo ideje za najbolj izviren instrument iz odpadne embalaže. Hitro barvice v roke in naredite skico. Potem pa urno na delo!

56 Radovednih pet

2. Nariši in napiši material, ki ga boš uporabil.

3. Novemu glasbilu daj tudi posebno ime.

4. V katero družino glasbil bi uvrstili svoje glasbilo? Pobarvaj ustrezna okenca.

godala	pihala	trobila
brenkala	tolkala	glasbila s tipkami

5. Z instrumenti, ki ste jih izdelali, pripravite razredni koncert in se predstavite tudi drugim učencem na šoli.